

Akár 150 éves képeket is újjá tud varázsolni

Múzeumban lapuló különlegességek

Szeghy Andor harminc év fotózás után döntött úgy, hogy új, Szegeden alig ismert mesterséget tanul. A régi képek restaurálása rengeteg munkát és türelmet igényel, de a mester szerint megéri a fáradságot.

Egyszer egy 80 éves szegedi úr azzal állított be Szeghy Andor Kálvária sugárúti műhelyébe, hogy miután összeveszett a feleségével, a róluk készült közös fényképet összegyúrta, sőt tollal kilyukasztotta egyes részeit. Most már nagyon bájja az egészet, és szeretné, ha a fotós újjávarázsolná a képet. Szeghy hosszasan dolgozott rajta. A restaurált kép jobb lett, mint az eredeti.

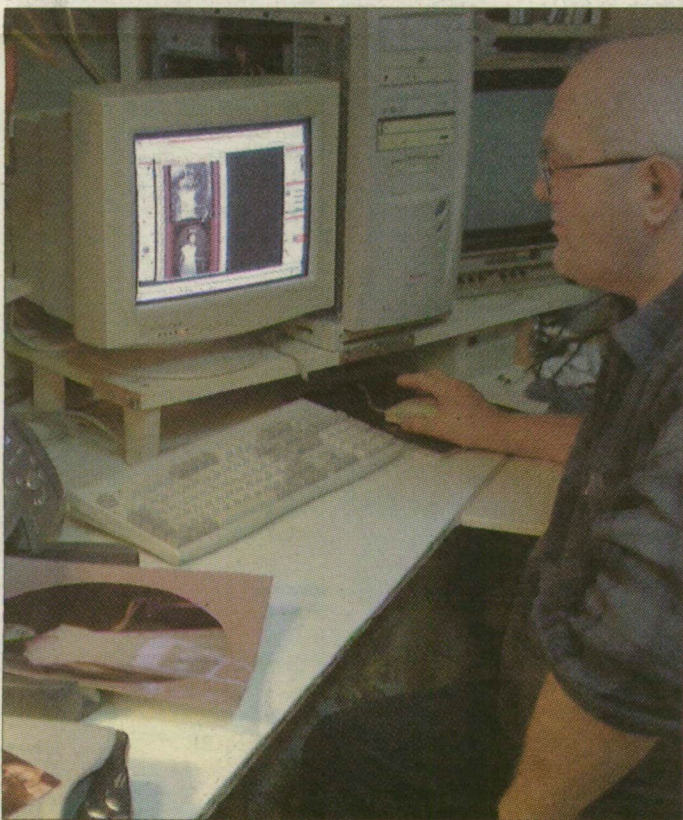
A mester négy éve tért át a klasszikus fotózásról és fényképelőhívásról a restaurálásra. Megtanulta a számítógép használatát és ma már minden sérült részt pótolni tud a fényképeken. Az internet olyan, mint az autóbontó – mondja. – Bármilyen bokát, kalapot, könyököt pótolni tudok, sőt, ha az arc egy részlete hiányzik, azt is ki tudom egészíteni. A restaurátor a világhálóról szedi össze azt, amit az idő eltűntetett a képekről.

Az egyik legrégebbi fotó, melyet felújított, 1860-ban készült. Ezt a képet egy vaslapon rögzítették, és egészen speciális szögben kell megvilágítani ahhoz, hogy jól látszódnak a részletek. Vannak olyan darabok, melyekkel 40 órát kell dolgozni, mire megújulnak, ezért nem csoda, ha óriási türelmet igényel ez a tevékenység. A restaurátor azonban szinte vadászik azokra a megrendelésekre, melyek aprólékos munkát és nagy odafigyelést igényelnek. Ezért örül most annak, hogy a Zichy család hagyatékán dolgozhat, és a keze alatt újulnak meg a patinás nemesi család fotói.

Persze nem mindenki engedheti meg magának, hogy régi fényképeit felújítsa, hiszen ezt a munkát jól meg kell fizetni. Szeghy Andor óradíja 3-5 ezer forint, így általában 30-40 ezerbe kerül egy-egy kép megújítása. Az a lényeg, hogy ne éljünk vissza a modern technika vívmányaival – magyarázza. Manapság ugyanis sokan „nyúlnak bele” a képekbe, és cserélik ki például a fotókon látható emberek arcát. A játékos csínytevéstől a személyiségi jogok megsértéséig sok következménye lehet ezeknek. Szeghy ügyel arra, hogy csak olyan cseréket hajtson végre a képeken, melyek nem befolyásolják a fotó eredeti témáját. Egyszer például restaurált egy több mint száz éves fényképet, amelyen egy lány egy korszót tartott a kezében. A korszó azonban nagyon rosszul látszott, így komoly kihívás elé állította a restaurátort ennek a részletnek a megújítása. Szerencsére a családnál megtalálták az eredeti korszót, melyet újra lefényképezett, és így képletesen „visszahelyezte” a lány kezébe.

Szeghy Andor szerint ilyen történetekért érdemes művelni ezt a szakmát. Igazi vágya mégis az, hogy egyszer múzeumok megbízásából készíthessen restaurációkat. A csemegék ugyanis szerinte a nagy gyűjteményekben lapulnak.

SZINCSONK GYÖRGY

Szeghy Andor munkában

Fotó: Wágner Jenő

Nem veszhetnek el a tehetségek – A falusi gyerekeket féltették a várostól

Kitáruul előttük a világ

Okos, józan gondolkodású gyerekek tanulnak a Szeged környéki általános iskolákban. Lehetőségeik azonban jóval kisebbek, mint a városi diákoké. Akik az Arany János tehetséggondozó programjába bekerülnek, ledolgozhatják a hátrányt. A régióban a Radnóti Miklós gimnázium karolja fel őket.

A kistelepülésekről származó és hátrányos helyzetű gyerekek aránya a felsőoktatásban kisebb, mint a teljes lakosság körében – állapította meg a néprajzkutató nyugalmazott egyetemi tanár, egykori miniszter *Andrásfalvi Bertalan* öt évvel ezelőtt egy tanulmányában. A gyerekeknek csak 1-2 százalékuk kerül főiskolára, egyetemre, holott az adott korosztály harminc százalékát ők teszik ki. Ennek hatására kezdődött el a hátrányos helyzetű tanulók Arany János tehetséggondozó programja, amibe az ország tizenhárom iskolája kapcsolódott be, köztük a szegedi Radnóti gimnázium.

Bizonyított az első évfolyam

– Az első évfolyam az idén végzett 4,63-as remek átlaggal – mondja *Szöllősy László*, az intézmény programfelelőse. Az osztályból, a továbbtanulni kívánó diákok 95 százalékát felvették felsőfokú intézménybe. Minden tanuló ingyen gépjárművezetői engedélyt, nemzetközi számítógép-kezelői jogosítványt és középfokú C típusú nyelvvizsgát szerzett.

Az elmúlt programba szeretne bekerülni a ruzsai Weöres Sándor Általános iskola két diákja *Marancsik Roland* és *Bock Balázs* is. Nem kitérő tanuló, de a tehetségű és az eszköz megvan hozzá, hogy megállják a helyüket az ország egyik legjobb gimnáziumában, a Radnótiiban – jelenti ki *Szabóné Birinyi Márta* osztály-

A ruzsai Marancsik Roland és Bock Balázs szívesen járna a szegedi Radnóti gimnázium tehetséggondozó osztályába

Fotó: A szerző felvétele

főnök. Roland – bevallása szerint – naponta fél óránál többet nem tanul, de neki ennyi is elég a négyes-ötösöz. A matek a kedvence, amiből játszva eléri a jelest. Balázs elsős volt, amikor elvesztette édesapját. A család nehéz éveken van túl.

A kibontakozás lehetősége

– Azért szeretném, ha a fiam bekerülne a programba, mert kollégiumba mehetne, ahol külön foglalkoznak vele és nem kellene naponta hajnal fél ötkor kelnie. Ráadásul olyan környezetben tanulhatna, ahol kibontakozhatna – magyarázza a kis kémia-szeni munkanélküli édesanyja, *Bock Károlyné*.

Az iskolában, ahol a diákok negyven százaléka ingyentankönyvre jogosult és a gyerekeknek – egy-két kivételtől eltekintve – csak az intézményekben van internet-hozzáférése, már hatodik osztályban felhívják a szülők figyelmét a tehetséggondozó programra. A már radnóti diá-

SEGÍTENEK

A programban tanulóknak a helyi önkormányzatok is segíthetnek. Megtudtuk: Bakson, Ruzsán és Maroslelén is támogatják a diákokat. Mindhárom községben a képviselő-testület havonta ötezer forintot szavazott meg azoknak, akik rászorultként tanulnak majd a Radnóti tehetséggondozó osztályában.

kok élménybeszámolókat tartanak, ahol elmondják: nem kell megijedni a nagyvárostól, ahol rengeteg a lehetőség. Ezenkívül a tanulók speciális felvételi előkészítőkre járhatnak – tudjuk meg *Ollmann-né Lovász Agnes* igazgatótól.

Jó kezekbe kerülnek

A maroslelei és a baksi általános iskola igazgatója, *Vinczéné Faragó Anikó*, illetve *Jóó János* is úgy gondolja: akiket felvesznek, hatalmas kiugrási lehetőség előtt

állnak. A községekben a szülők eleinte bátortalanul, kissé hitetlenkedve fogadták a felhívást. Bakson szinte megijedtek a nagy kihívástól, Maroslelén pedig a nagyvárosi élettől féltették a gyerekeket. Felvetődött az is: mi lesz, ha nem állják meg a helyüket? A gimnázium tanára, *Szöllősy László* mindenkit megnyugtatta: a kiválasztást követően a gyerekek olyan kezekbe kerülnek az iskolában és a kollégiumban, hogy a ráhangolódás után kifogástalanul teljesítenek. Rengeteg olyan kulturális programban is részt vehetnek, amit otthonról sajnos nem, vagy csak nagy áldozatvállalással tudnának elérni. Mindhárom igazgató úgy látja: a tehetséggondozó program nagyon jó motiváció az alsóbb évfolyamon tanulóknak, akik megértették az értelmét és a hasznát. Éppen ezért néhány éve már nincs szükség különösebb agitációna. Ráadásul senkinek nincs vesztenivalója, mivel a jelentkezést követő elbírálás megelőzi a középiskolai felvételt.

CS. GÁT LÁSZLÓ

Rekord

A szegedi városi óvodák pénteken délután országos gyertyagyújtási rekordkíséreltet várják a családokat. A csoportok fél 5-től a Dóm téren gyülekeznek, *Kereskényi Sándor* református lelkész mond köszöntőt. Az 5 óras harangütésre a dóm plébánosa, *Kondé Lajos* lobbantja fel a fénylánc első gyertyáját. Ezután a résztvevők egymásnak adják tovább a szeretet lángját – tudtuk meg *Lóczy Tündétől*, az óvodai igazgatóság vezetőjétől. A rekordok.hu szakembere ellenőrzi, hány gyertyát sikerül felfolbanntani egy óra alatt. Eddig több mint ezren jelezték részvételüket óvodákból, iskolákból és civil szervezetektől.

Reprezentatív album Tápai Antal szobrászművészről

Szeged kalapácsos krónikása

A szegedi szobrászat iskolateremtő mestere volt az 1986-ban elhunyt Tápai Antal, akinek pályafutását, életművét reprezentatív új album mutatja be.

„Szegedet mondták már kultúrkatyúnak, érzécsapdának, lelki kelepccének, tehetségek Prokurisztész ágyának, de ugródeszkának is. Móra egyszer, nagyon elkeseredve sivatagnak nevezte, amelynek homokjában kultúrkaravánok csontjai fehérlenek. Érzésem szerint Szeged minden, ami ezeket a Tisza menti falakat étellel telíti, de az is, ahogyan legbensőbb életérzését kifejezi, minden, ami agyat mozgató, kezét irányító erőfeszítésre ösztönöz. (...) Számadást téve: ötvenévi munkám talán alapnak, talaj-előkészítőnek jó volt nemesebb palánták számára.”

A szegedi szobrászat megteremtője, az 1902-ben Kisteleken született Tápai Antal fogalmazott így Életutam című önéletrajzában, amely abban a tartalmas, szép, hiánypótló kötetben is olvasható, ami a Móra Ferenc Múzeum és a Tápai Antal Emlékalbum kiadásában most jelent meg. A paraszti öserő szobrásza – így nevezi tanulmányában *Tóth Attila* művészeti író a mestert. Munkái közül például *Katona József* és *Erkel Ferenc* a nagyszínház homlokzatán, az *Evezős*, a *Halás fiú* vagy a *Hálóvető alakja*, *Tömörkényi Juhász Gyula* vagy *Móra* szobra mind jól ismertek Szegeden.

A Móra Ferenc Múzeum és a Tápai Antal Emlékalbum kiadásában holnap, szerdán 16.30-tól a múzeum dísztermében mutatja be a Tápai Antal című kötetet. Az est házigazdája *Tandi Lajos* művészeti író.

H. ZS.

HAPPY DENT Fogorvosi rendelő
8000
• Ultrahangos fogkö-eltávolítás
• Tömések és pótlások minden fajtája
• OPT (panoráma) és helyi fogrontgen
• Műgyökér-beültetés
• Profesionális fogfehérítés 1 óra alatt
Szeged, Bárka u. 1.
Rendelési idő:
hétfőn, szerdán 8.00–12.00, kedden, csütörtökön 14.00–18.00 óráig.
Telefon: (62) 426-185
Ügyelet: (30) 945-1975

FÉNYTERÁPIA KLUB!
2005. december 10-én, szombaton,
15.00 órai kezdettel
Cím: Szeged, Bécsi krt. 7.
Téma: fényterápiás készülékek otthoni használata
• Orvos előadó
közreműködésével
Tel.: 20/947-0321

FOGPÓTLÁSOK
és
tömések a legolcsóbbaktól a legjobbakig.
KAMATMENTES
RÉSZLETRE IS!
dr. Moldovay Géza fogszakorvos
Szeged, Vitéz u. 5.
Tel.: 30/9357-841

Karácsonyi akció a **MediFat®**-nél!
Ajándékozási tanácsok tanácsalannak!
Ízelítő:
– Alakformáló esztétikai-orvosi csomagok
– kozmetikai plasztikai-orvosi luxuscikkek
– lézeralapú szőrtelenítés és egyéb kezelések
– szoláriumbeültetés, szoláriumkozmetikumok
És sok más vonzó, igényes, minőségi termék és szolgáltatásomok mindenki számára elérhető áron.
MediFat® – a testfogzás és a szépség orvosa
Szeged, Pillich K. u. 15–18. Tel.: 431-677
Szeged, Feketesas u. 27. Tel.: 452-774

GYÓGY-PALOTA
Szeged, Szent Ferenc u. 8. Tel./fax: 62/550-797
● Ultrahangvizsgálat
● Belgyógyászat-gastroenterológia
● Homeopátia
● Fül-orr-gégészet
● Sebészet
● Urológia
● Ortopédia
● Reumatológia – fizioterápia
● Masszázs (gyógy, svéd, köpöly), testzinergia
● Bőrgyógyászat, lézeres tartós szőrtelenítés
● Intimtorna
VÉRVÉTELI LEHETŐSÉG MINDEN SZERDÁN 7–9 ÓRÁIG, BEUTALÓVAL!
Bejelentkezés a diszpécsernél 8–18 óráig: 62/550-797-es telefonszámon!

GALENUS szakorvosi rendelő
SZEGED, GERA SÁNDOR U. 4.
Bejelentkezés: munkanapokon 9–17 óráig. Tel.: 62/326-739
BŐR-, NEMIGYÓGYÁSZAT, KOZMETOLÓGIA
Dr. Tóth Kása Izabella főorvos
HEGYGYÓGYÁSZAT
Dr. Dibó György főorvos
Dr. Vághy László szakorvos
KARDIOLÓGIA
Dr. Túri Piroksa főorvos
SEBÉSZET, ÉRSÉBÉSZET
Dr. Szabó Tamás szakorvos
Dr. Baradnay Gellért egyetemi tanársegéd
AMBULÁNS MŰTÉTEK
BELGYÓGYÁSZAT
Dr. Buzás Edit főorvos
Dr. Csajbók Éva egyetemi tanársegéd
FOGLALKOZÁS-EGÉSZSÉGÜGY, GASTROENTEROLÓGIA
Dr. Lénárt Zsuzsanna egyetemi tanársegéd
URÓLÓGIA
Dr. Pintér Olivér egyetemi adjunktus
Dr. Csenke Zoltán főorvos
REUMATOLÓGIA, LÉZERTERÁPIA
Dr. Sonkodi Gábor adjunktus
NŐGYÓGYÁSZAT
Prof. dr. Szabó Elek
Dr. Kormányos Zsolt egyetemi tanársegéd
TÜDŐGYÓGYÁSZAT
Dr. Ágai Zsuzsanna főorvos
FÜL-ORR-GÉGÉSZET, HALLÁSVIZSGÁLAT
Dr. Török Klára főorvos
GYÓGYTORNÁ, MASSZÁZS
Monek Bernadett gyógytornász

DR. CSERNE GYÖRGY
Reumatológus és fizioterápiás szakfőorvos
Rendel:
Szeged, Gogol u. 25.
Kedd, péntek 16–17-ig
Bejelentkezés: 20/973-74-75

MediFat®
HIVATALOS
Tel.: 62/452-774

ORAL-B fogápolási kiegészítő kedvező áron a **DÓM-DENT BT.-nél.**
Szeged, Felhő u. 9.
62/426-438, 424-072
Elektromos fogkefék 3000 Ft-tól, elemes fogkefék 1300 Ft, szájhigiéné, speciális szájpótlási termékek.

BŐRGYÓGYÁSZAT ALLERGIOLÓGIA
– Gyermekbőrgyógyászat
– Szemölcsök eltávolítása
– Anyajegyek szűrése
– Allergiaterápia
– Pattanásos bőr kezelése
– Ekcémák kezelése
Dr. ALTMAYER ANITA
Egyetemi adjunktus
Szeged, Fő fasor 57.
Bejelentkezés: 30/98-57-571